

od 7. února 1921, až do dne dražby, t. j. do 27. října 1924, uplynula více než tři léta. Jde tedy o otázku, zda tříletou lhůtu, ve které zaniká přednostní právo převodního poplatku, čítati jest ode dne knihovního vkladu práva vlastnického, jak rozhodl první soud, či ode dne splatnosti, jak rozhodl druhý soud. Tomuto jest dáti za pravdu. Podle §u 216 čís. 2 ex. ř. zapraviti jest z rozdělovací podstaty také poplatky z převodu majetku, zadržené z posledních tří let před příklepem, pokud podle platných předpisů mají zákonné zástavní a přednostní právo na dotyčné nemovitosti. Podle §u 72 popl. zák. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák. vázne převodní poplatek na věci, která jest předmětem převodu, a má přednost před všemi pohledávkami vzniklými z titulů soukromoprávních. Podle čl. III. odst. 14 nař. min. fin. ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák., vydaného podle císařského schválení a zachovaného v platnosti článkem III. úv. zák. k ex. ř., zaniká přednostní právo převodního poplatku uplynutím tří let, počítaných od té doby, kdy poplatek podle platebního rozkazu poplatníkem měl býti zapraven. I když se nehledí k novým udáním rekursu finanční prokuratury, že dotyčný platební rozkaz vydán byl dne 4. prosince 1922 a že doručen byl dlužníkům dne 31. prosince 1922, že tedy splatnost poplatku nastala dne 30. ledna 1923, jest vidno již z přihlášky berního úřadu, že převodní poplatek vyměřen byl platebním rozkazem až roku 1922 a že úroky z prodlení čítány byly až od 20. ledna 1923 (správně 30. ledna 1923), takže — i kdyby se včítal celý rok 1922 do tříleté lhůty, ve které přednostní právo zaniká — tato lhůta do dne dražby, t. j. do 27. října 1924 ještě neuplynula. Prá-
vem tudíž přiznal rekursní soud převodnímu poplatku přednostní po-
radí.

Čís. 5036.

Ve vymáhání (uplatnění odpočtem) promlčené pohledávky nelze spatřovati čin protiprávní ani zavinění, zavazující k náhradě škody.

(Rozh. ze dne 13. května 1925, Rv I 421/25.)

Žalující zasilatelská firma předložila dne 10. července 1922 ředitelství čsl. státních drah v Praze za účelem vyřízení tarifních reklamací 13 nákladních listů dle konsignace a požadovala jménem a jako postupník svých komitentů zaplacení celkem 552.60 Kč a 1.688.40 Lir. Železniční ředitelství vyřídilo reklamace ty dne 18. ledna 1923, uznavši povinnost k zaplacení 4.567 Kč 90 h, poukázalo však pouze 3.447 Kč 40 h, kdežto zbytek 1.120 Kč 50 h zaplatiti odepřelo, namítajíc, že obnos tento si právem kompensuje za tarifní nedoplatky. Zásilky tyto týkaly se firmy ing. V. a bylo to zboží, jehož dopravné bylo zaplaceno dne 9. ledna 1922, pokud se týče dne 11. ledna 1922. Vzhledem k tomu vymáhala strana žalující tento nedoplatek na firmě ing. V., avšak žaloba byla zamítnuta z toho důvodu, že nárok eráru na nedoplatek byl promlčen ve smyslu §u 71 žel. dopr. řádu. Strana žalující opověděla dráze ve sporu s firmou ing. V. spor, avšak dráha sporu tohoto se nesúčastnila. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se zasilatelská firma na eráru jed-

nak zaplacení onoho nedoplatku, jednak náhrady výloh sporu s firmou V. a když žalovaný erár onen nedoplatek zaplatil, obmezila žalobu na náhradu výloh sporu s firmou V. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D u v o d y:

Po omezení žaloby požaduje žalující firma na železniční správě pouze náhradu škody, vzniklé jí prohraným sporem s firmou V. a uznávajíc, že podmínkou uplatněného nároku jest zavinění železniční správy, spatřuje je jednak v tom, že si odpočítala při placení dluhu žalující firmě vzájemnou pohledávku na mylně vypočítaném dovozném částkou 1.120 Kč 50 h, ač tato vzájemná pohledávka byla uplynutím jednorocní lhůty dle Šu 71 žel. dopr. ř. již promlčena, jednak v tom, že nevstoupila do sporu s firmou V., ač jí žalobkyně spor řádně opověděla. Tvrzené zavinění železniční správy by předpokládalo, že dne 18. ledna 1923, kdy uplatnila odpočtem vzájemnou pohledávku 1.120 Kč 50 h, tato pohledávka promlčením již zanikla. Žalující firma jest toho názoru, že tomu tak bylo. Názor ten jest mylný. Zánik pohledávky promlčením nenastává pouhým uplynutím promlčecí lhůty, nýbrž teprve, když dlužník uplatní promlčení nároku. To plyne z Šu 1501 obč. zák., dle něhož nelze na promlčení bráti zřetel z úřadu, dokud je strana nenamítá, a z předpisu Šu 1432 obč. zák., že placení promlčeného dluhu jest platné a nemůže býti požadováno zpět. Dokud dlužník neuplatnil promlčení pohledávky, trvá tato dále po právu, proto nemůže v jejím vymáhání neb uplatnění odpočtem býti spatřován čin protiprávní neb zavinění. Nelze tedy říci, že žalovaná strana tím, že od svého dluhu při placení odpočítala svou protipohledávku, ač uplynula pro ni již promlčecí lhůta, zavinila škodu žalující firmy. Tím méně lze přičítati železniční správě za vinu, že nevstoupila do sporu s firmou V., neboť neměla k tomu právní povinnosti. Vůči tvrzení, že mohla snadno zabrániti další škodě, kdyby byla hned po opovědění sporu vyrovnala pohledávku žalující firmy, jak to učinila po podání žaloby v nynějším sporu, stačí poukázati na to, že žalovaná strana neměla právní povinnosti ani, aby upozornila žalující firmu, že může namítati promlčení, ani aby se vzdala své vzájemné pohledávky dříve, než promlčení bylo skutečně uplatněno. Pro nedostatek zavinění na straně žalované byla žaloba právem zamítnuta.

Čís. 5037.

Společnost s r. o. (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

Předpis Šu 63, poslední odstavec, zákona vztahuje se pouze na kmenové vklady, o nichž mluví § 6 zákona, pokud pak jde o zvýšení kmenového jmění, § 52 zákona, nelze ho však vztahovati na to, co bylo dáno jaksi zálohou na budoucí kmenové vklady, o nichž se nestalo dosud usnesení.